

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я**

**VIII науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**20 жовтня 2025 р.
ХАРКІВ – Україна**

АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ

Терещенко Л. В., Смеречук С. Д.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Роздрібна торгівля лікарськими засобами, як важлива складова споживчого ринку та економіки України, перебуває на етапі динамічної трансформації. Повномасштабне вторгнення у 2022 році спричинило скорочення понад 20% аптек. Попри триваючий воєнний стан, фармацевтичний сектор сфери охорони здоров'я поступово відновлюється. Станом на серпень 2025 року в Україні функціонує понад 18,4 тис. аптек, що становить 88% довоєнного рівня. Серед основних тенденцій розвитку – розширення аптек, консолідація ринку та поява інноваційних форматів обслуговування, зокрема мобільних аптек.

Мета дослідження – аналіз поточної ситуації на фармацевтичному ринку.

Матеріали та методи дослідження. Під час проведення аналізу використано порівняльно, аналітичний та описовий методи. Матеріалами дослідження було обрано: чинна нормативно-правова база України, офіційні джерела державних органів, а також публікації міжнародних організацій.

Результати. За результатами проведеного аналізу встановлено, що станом на 25 лютого 2022 року в Україні функціонувало близько 21 тис. аптек. У 2024-2025 рр. розвиток аптечної мережі характеризується поступовим відновленням, попри дефіцит кваліфікованих кадрів та скорочення чисельності населення, зумовлене міграційними процесами та мобілізаційними заходами. Визначено, що п'ять найбільших аптек контролюють 65 % продажів і володіють 41% аптек в Україні на кінець 2025 року, а їх щорічне збільшення кількості аптек порівняно з 2024 роком становить 875. Необхідно зазначити, що у перерахунку на чисельність населення в Україні значно вищий показник кількості аптек, ніж у більшості країн Європи. Якщо в середньому в європейських країнах на 100 000 населення припадає 22 аптеки, то в Україні цей показник становить 53. За результатами проведеного аналізу встановлено, що в Україні до ключових характеристик сучасного стану фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я належать: поступове відновлення та розширення аптечної мережі, консолідація ринку, розвиток мобільних аптек, трансформація структури роздрібних продажів, а також зменшення частки аптек, які здійснюють виготовлення лікарських засобів.

Висновки. В Україні, попри законодавче врегулювання, на нашу думку, практичне впровадження залишається фрагментарним та потребує перегляду принципів контролю розвитку аптечної мережі. Війна та скорочення населення створюють нові виклики та передумови для змін у регулюванні фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я. Кількісний підхід без урахування реальних потреб громад втрачає свою ефективність. На жаль, перенасичення ринку може призвести до погіршення якості фармацевтичних послуг.

Ключові слова: фармацевтичний ринок, аптечний заклад, регулювання.